

اختلال عملکرد جنسی زوجین و برخی عوامل مرتبط با آن در دوران بارداری

رقیه بایرامی (M.Sc.)^۱، نیلوفر ستارزاده (M.Sc.)^۲، فاطمه رنجبرکوچکسرای (M.D.)^۳، محمد زکریا پزشکی (M.D.)^۴

۱- بیمارستان قمر بنی هاشم، خوی، ایران

۲- گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی تبریز، تبریز، ایران

۳- گروه روانپزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی تبریز، تبریز، ایران

۴- گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی تبریز، تبریز، ایران

چکیده

زمینه و هدف: بارداری یکی از حساس‌ترین دوره‌های زندگی زنان است و روابط جنسی و زناشویی زوجین در اثر تغییرات فیزیکی و روانشناختی متعدد این دوره دستخوش تغییر می‌شود؛ لذا توجه ناکافی به امور جنسی در دوران بارداری می‌تواند باعث بروز اختلال در عملکرد جنسی هر یک از زوجین شود. این پژوهش با هدف تعیین اختلال عملکرد جنسی و برخی عوامل مرتبط با آن در زنان باردار و همسران آنها انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه از نوع توصیفی- تحلیلی اختلال عملکرد جنسی و عوامل مرتبط با آن در ۳۵۰ زوج در دوران بارداری مورد بررسی قرار گرفت. زوجین شرکت کننده در این مطالعه به روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی شده انتخاب شدند. گردآوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌ای مشتمل بر سه بخش مشخصات فردی- اجتماعی، نگرش واحدهای مورد پژوهش نسبت به فعالیت جنسی در دوران بارداری و پرسشنامه تجارب جنسی آریزونا‌ی مربوط به زن و مرد انجام گرفت. از آزمون مجذور کای و مدل رگرسیون لجستیک برای تحلیل داده‌ها استفاده و مقادیر p کمتر از ۰/۰۵ معنی‌دار در نظر گرفته شد.

نتایج: در این مطالعه ۱۲/۵٪ از زوجین در سه ماهه اول، ۱۱/۳٪ در سه ماهه دوم و ۲۱٪ در سه ماهه سوم بارداری اختلال عملکرد جنسی داشتند. در سه ماهه اول، دوم و سوم بارداری اختلال میل جنسی در زنان و عدم رضایتمندی جنسی و نیز عدم رسیدن به ارگاسم شایعترین اختلال عملکرد جنسی در مردان بود. در سه ماهه سوم بارداری بین اختلال عملکرد جنسی مردان با ترس از صدمه به جنین ($p=۰/۰۰۹$) و احساس گناه ($p<۰/۰۰۱$) ارتباط آماری وجود داشت. از طرف دیگر ترس از صدمه به جنین ناشی از فعالیت جنسی ($OR=۱/۵$)، احساس کاهش جذابیت جنسی ($OR=۱/۴۲$)، عدم رضایت از درآمد خانوادگی ($OR=۲/۱۶۷$)، ناخواسته بودن بارداری ($OR=۴/۰۵$) و سطح تحصیلات پایین ($OR=۲/۴۹$) با اختلال جنسی در زنان ارتباط معنی‌دار داشت.

نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه آگاهی، عقاید و نگرش در مورد فعالیت جنسی در بارداری، عملکرد جنسی زوجین را تحت تاثیر قرار می‌دهد ارائه آموزش و مشاوره‌های لازم در این زمینه توصیه می‌شود.

کلید واژگان: اختلال عملکرد جنسی، بارداری، تمایلات جنسی، چرخه پاسخ جنسی، رضایت، رفتار جنسی، روانشناختی، زوجین، نگرش.

مسئول مکاتبه: رقیه بایرامی، بیمارستان قمر بنی هاشم، خوی، ایران.

پست الکترونیکی: rozabayrami@yahoo.com

دریافت: ۸۶/۱۱/۱۰ پذیرش: ۸۷/۵/۲۹